

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP

Egész évre 20 kor. Fél évre 10 kor. Negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 8 fillér. Kapható az összes hírlapfelosztóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BRASSÓ, KAPU-UTCA 60. SZÁM.

Álom és valóság.

Brassó, aug. 29.

(Dsk.) A képviselők hazamentek. Csak egy-egy maradt Budapesten. A politika lekerült a napirendről. Az inség veti előre ijesztő képét. Mindenki megdöbbenve, szinte tanácstalanul nézi ezt a képet, mely országok nyomorúságától rémes. Mégis, nem a mentőeszközök, nem a segítség módjai, a különböző osztályok egyenlően fontos és értékes erőinek egybeolvadásáról, valamelyes áldás teremtéséről, hanem a politikai találgatásokról írnak az ellenzéki lapok.

A nép jóindulatának örökösei az ellenzéki honatyák nem találnak más témát. Már ma boldog vágyódással tekintenek az októberi napokra, mikor megnyílnak újból a Ház kapui, s divatos köntösében besétál abba a politika, meddő vitákra felfegyverzetten:

Előre gondosan elkészített terv szerint fog igazodni minden . . . Nem fogják megengedni, hogy tapasztalatlan kezekbe kerüljön a vezetés . . . kipróbált, bölcs belátásnak markolják meg a gyeplőt . . .

A Kossuth-párt tetszeleg magának. Övé lesz a vezérszerep a küzdelemben. Még nem tudja ugyan, hogy milyen magatartást fog elfoglalni, — ez az alakulásoktól függ, de „bizonyos”, hogy akár katonai, akár gazdasági kérdésben ő lesz a vezető (!?)

Az embert minden nyomorúság mellett elfogja a keserű nevetés, olvasván ezt a laza-beszédet, különösen, ha a nem régi obstrukció mérhetlen veszedelmeire gondol, a mi miatt minden gazdasági kérdés, többek közt ez az inséges veszedelem is készületlenül talált.

A kik ismerik a viszonyokat, azt mondják, gondolja a függetlenségi párt, hogy harcra soha oly „egységesen” nem vonultak fel a kormány ellen, mint most októberben fognak. Az elől említett kérdések kettős fegyverzetben találják a Kossuth-pártot, a melynek felét azonban már most odaigérik az Új pártnak, „amely bár alig számlál

nehány önkéntest a táborában, mégis úgy beszél, mintha intésétől függne a naprendszer megbolygatása.”

És foly a szó az ujságokban, akár csak a Házban. Intervivók, képviselők magánbeszélgetései nyomán. A hang a régi, kérkedő.

Komoly veszedelmünk sem képes elvonni figyelmüket a politikától. A nép jajja nem hat füleikhez. Előre, lát-noki szemmel nem ezt a negyedszázadonként át utóbajokkal emlékezetes időket látják, hanem a pártusák tüzeiben csorbult kardokat, a kardok nyomán serkedő vért.

A képviselők nem tudnak csakugyan egyébről beszélni, a lapok vezető helyein egyébről írni, mint erről a képtelen képzelődésről?

Nem volna eszme, tett, a segítség bármilyen paránya helyén valóbb ennél?

S a kormány? Nehéz időkben magára hagyatva is az ország gondjait vállán viselő hatalomnak bizonyul, a mely nem képzelődéssel, de bölcseségének, s a hatalmában levő eszközök jóra fordításának akarataival áll a gáton.

Mint mindig, ma is az a jelszava: nem beszélni, hanem tenni kell. Az inségnek országszerte való enyhítésén fáradozik. És minden Demosthenesnél szebben beszél a tett.

Lesz alkalma a nemzetnek tapasztalni ezt. Lesz alkalma összehasonlításokat is tenni. De lesz alkalma a maga szavának súlyát is érvényesíteni — a leszámolásnál. Kinek javára. Azt előre hagyjuk érintetlen. Most tenni kell! Nyakunkon az inség!

Középiskolai iparoktatás.

Írta: Csulak Lajos.

Brassó, aug. 29.

I.

A budapesti megjelenő „Nemzeti Iskola” múlt heti száma a fenti cím alatt egy tervezeti javaslatot tesz közzé, melyben nem kevesebb, mint az foglaltatik, hogy az összes középiskolákban legyen kötelező az ipar valamely ágának oktatása.

Tekintve először: hogy a tervezet egy egészen komoly tanügy-politikai lapban látott napvilágot — de tekintve mindenek felett, hogy a Brassói Lapok élénk előszeretettel foglalkozik az iparosok ügyével, és magával az ipar ügygyel: nem látom feleslegesnek a cikket ép e lapok hasábjain szóbeszéd tárgyává tenni. De erre más ok meg az is, mert hiszen itt Brassóban az ipar-ügy (— már iparosaink számánál és intelligenciájánál fogva is), mindig aktuális.

További félreértések kikerülése végett azonban sietek jó eleve kijelentenem hogy én, a magam személyét illetőleg, a tervezettel egyet nem értek. Nekem egész más ideáim vannak. Épen azért, ha más nem, magam veszem a bátorságot arra, hogy igénytelen nézeteimet elmondjam.

Még csak annyit jegyzek meg, hogy írója Liszkay Lajos apci jegyző.

Most lássuk a javaslatot:

Mielőtt a nyilvánosság elé léptem e javaslatommal, több tanférfiu és családfő véleményét kértem ki és egy sem volt, aki az eszmét helyeslőleg magáévá nem tette volna. E kedvező vélemények érlelték meg elhatározásomat, hogy eszmémet minél inkább általánosítva, a nagyközönség érdeklődését felkeltsem, a kivitelre közremunkálásra megnyerjem.

Jóllehet egyes főrangú családokban világszerte szokásos, hogy azoknak férfi tagjai egyik másik iparágban kiképeztetnek, a kulturállamok egyike sem tette még kötelezővé az iparoktatást, holott a mai viszonyok között főleg hazánkbaa, ahol az ipar fejlődése kezdetleges stádiumban van s amellet a tudományos pálya iránti hajlam és törekvés sok társadalmi bajnak okozója, — az nagyon is indokolt.

Ez okból egy törvény tervezetet dolgoztam ki, hogy tisztábban láthassa mindenki tervemet. E tervezet a következő:

1. §. Az összes állami és felekezeti iskolákban az iparoktatás kötelező.

2. §. Az iparág megválasztásánál a szülő, gyám meghallgatásával, — a helyi viszonyok figyelembe vételével — a tanuló hajlama és testi fejlettsége irányadó.

3. §. Az iparoktatás következő iparágakra terjedhet: arany-, ezüstműves és ékszerész, aranyozó, asztalos, bádigos, bognár, cipész, esztergályos, kalapos, kocsigyártó, kovács, köteles, lakatos, mézeskalácsos, nyerges, és szíjgyártó, órás, puskaműves, szabó, szücs, timár.

4. §. Addig is, míg az iskolafenntartó tanműhelyeket állít fel, az oktatás, erre az iskolaszék, a kir. tanfelügyelő és iparhatóság meghallgatásával, a vallás-

és közoktatásügyi miniszter által kinevezendő értelmesebb iparosok által, ezeknek műhelyeiben, meghatározott napokon, legalább heti 3 órában teljesítendő. Az oktatás az iparhatósági megbízottak által ellenőrizendő (1884: XVII. t.-c. 168. §.)

5. §. A szaktanító iparos a tanórák alatt jelen lenni és személyesen oktatni köteles.

6. §. Az iskolai záróvizsgálat a tanult iparágra is kiterjesztendő. A középiskola négy alsó osztályának bevégezésekor, melyre az iparhatóság, illetőleg megbízottja, az ipartestület két kiküldöttje meghívandók s az előhaladás gyakorlati eredménye szerint a tanuló vagy segédnek minősítetik, vagy egy évre visszavetetik és az I. fokú iparhatóságtól az 1884. évi XVII. t.-cz. 67. §-ában érintett iparigazolványt nyer. Az a tanuló, aki a középiskola bevégezését 2 évvel megelőzőleg iparigazolványt nyert, az 1884. évi XVII. t.-cz. 1. és 2. §-sa értelmében az ipar önálló üzésére jogosult.

7. §. A tanulót a szükséges ruházattal eltartója (szülője, gyámja) köteles ellátni.

8. §. Az iparoktatásért, a tanviszony tartama alatt, a szaktanító mester minden tanuló után 30 koronáig terjedhető évi díjazásban részesül, mely összeg az iskolai tandíjjal együtt fizetendő be. A díjazás mérve minden egyes iskolára nézve a vallás- és közokt. miniszter által alapítottatik meg. Segédi minősítés után tanpénz fizetése megszűnik, de a szaktanító a tanítást a középiskola befejezéséig folytatni köteles, különben tőle a tanításra jogosultság elvonandó. A 6. §-ban érintett sikeres szakvizsgálatért a szaktanító mestert 10 korona vizsgadíj illeti meg.

9. §. Egy szaktanító egy tanidő alatt tiznél több tanulót rendszerint nem oktathat. Kivételesen nagyobb műhelyeknél a vallás- és közokt. miniszter engedélyt adhat. Azonban az oktatás — az iskolai szorgalmi idő figyelembe vételével, az igazgató beosztása szerint — e oportunként is történhet.

10. §. A megszabott tanidő másra, mint az alapos szaktanításra nem használható fel. A szaktanító mester a tanulókat illedelmes bánásmódban részteni tartozik.

11. §. A szaktanító mester felelős a tanítás ideje alatt az erkölcsi rend szigorú betartásáért. A fegyelmi jogot a tanintézet igazgatója gyakorolja.

12. §. A már választott iparág helyett más iparág tanulására az engedély csak az esetben adható meg az iskola igazgatója által, ha a tanulóknak az előbb választott iparágra nyilvánvaló alkalmatlansága beigazoltatik.

13. §. A középiskola 4 alsó osztályának sikeres elvégzése és az iparigazolvány elnyerése a megfelelő felsőbb szakiskolába lépésre jogosít.

14. §. A katonai iskolába vagy egyházi rendbe lépett tanulók s leányok leánytanulók az ipartanulás alól lementendők.

15. §. Jelen törvény rendelkezései ellen vétő szaktanító mester az ipartörvény 157. §-a alapján büntetendő.

16. §. Jelen törvény végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi ipar- és ke-

reskedelemügyi és belügyminiszter biztatnak meg.

Eddig maga a javaslat. Mielőtt nézeteimet röviden elmondanám, nem lesz érdektelen magát a javaslat indoklását is megismerni, a melynek tenora — nézetem szerint — sokkal egészségesebb.

Az indoklás így szól:

A mai társadalmi élet két jelensége, mondhatni betegsége: a tudományos pályára tolulás és az ipar pangása.

Tekintet nélkül a fiu hajlamaira és tehetségére, az értelmiségi osztály gyermekét tudományos pályára neveli, mert a szellemi tőkét a gyakorlati kenyérkereseti pályánál többnek tartja s mert az iparososztályt lenézi, kevesli s a család szégyenli, ha tagjai között bármily ok miatt iparos van. Ezt az előítéletet legyőzni csak úgy lehet, ha pár nemzedéken keresztül az iparral foglalkozásra mindenkit törvény kötelez. Ne követelje a törvény, hogy iparossá lenni kell, de adja meg a módot, hogy akár hivatásérzetből, akár szükségből, bárki azzá lehessen s a hazának így is hasznos polgárává legyen.

Az ipar pangásának egyik főoka, hogy az iparos pályára lépettek nagy tömegének nincs meg sem a szellemi, sem az anyagi tőkéje. Az intelligens iparos ma is boldogul, munkája jobb, tetszetősebb, nehézségekkel könnyebben megküzd s nem is oly elégedetlen. Amint a tudományos pályán a túltengés a társadalmi életre hátrányosan hat, a proletárizmust neveli, ettől a felesleges erő elvonása az iparososztályt felemelné, az ipart fellendítené, mert egyrészt az intelligens iparosban több a vállalkozási szellem, másrészt családi összeköttetések az ipari tőkét is növelnék. Államvizgatási tekintetéből tehát az értelmi osztály anyagának kevesbitése, az iparososztálynak növelése volna a feladat. És ez szociális tekintetben is fennáll.

A tudományos pálya túltengésének ellensúlyozására törekvő kormányintézkedések a kívánt eredményt nem hozták meg, mert a szülő felelőssége tudatában, talán hiúságból is, gyermekét mindaddig járattja iskolába, míg reménye lehet ahhoz, hogy annak csak félműveltséget is biztosít. Emiatt ezekre megy azoknak száma, kik a középiskolák bevégezése előtt oly pályára kénytelenek lépni, mely megélhetésüket nem biztosítja, holott hányan vannak, akiknek a meglevőnél jobb, tisztességes megélhetést biztosítana az iparos pálya!

De 14—16 éves korban kezdeni már késő; a fiuban már felköltve az „uri hajlam“, már lelkében benne van az előítélet s lesz belőle irnok, vasuti altiszt, kereskedelmi alsóbbrendű alkalmazott stb., önállóság, függetlenség nélküli szolga, akinek hajlamai jóvedelmével arányban nem állanak s halad akárhányszor a lejtőn lefelé. Ellenben, ha kis korától fogva az iparos pályáját, munkakörét megismeri, az ismereteket, képzettséget elsajátítja, előítélete megszűnik s nem egy önként választja azt s a társadalomnak hasznos, saját munkájára, erejére utalt, önálló polgárává válik. Sőt később is, ha sorsa választott pályája abbahagyására kényszeríti, vagy állását veszti, meg volna kezében a megélhetés eszköze, melylyel új életet kezdhet s nem volna odadobva a kétségbeesésnek. Minden pálya tisztessé-

ges, mely tisztességes megélhetést biztosít; minden ember tiszteletreméltó, ki kenyerét munkájával keresi s kötelességeit teljesíti. Sok szegény apa nyugodtan hunyná be szemeit abban a tudatban, hogy gyermekének jövője biztosítva van!

Az iparoktatást törvényileg kötelezőnek kimondani kell, mert csak úgy várható üdvös eredmény, ha egyrészt a szülők, másrészt a tanulók látják, hogy az ipartanulás elhanyagolása a felsőbb osztályokba való előlépést épűgy megnehezíti, mint bármely más tantárgy.

A heti tanórák száma háromnál kevesebb nem lehet, mert jöllehet a középiskolai tanuló sokkal könnyebben begyakorolható és a szaktanítás alaposabb, a tanviszony hosszabb, mégis ennyi legalább szükséges az ismeretek gyakorlati elsajátítására. Nem kell tartani attól, hogy e heti óráknak más tantárgyaktól elvonása a tanuló tudományos képzettségére hátrányos leend. Mert a gyakorlati élet nem a soknak hízagos, hanem a kevésnek alapos ismeretén alapszik s ez egy lépés arra, hogy a gyakorlati élet szelleme beléphet az iskolába, melynek helyfoglalása a jövő nemzedékre csak üdvös, csak áldásos lehet!

Városi szabályrendelet a vízhasználatról és a vízmérők kötelező hitelesítéséről.

Brassó, aug. 29.

IV.

A tervezetnek szabályerőre emelkedése esetén a mostani statumnak 3., 13., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 23., 24. hatályon kívül helyezettnek, az új szabályzat pedig 1905. január 1-én lép életbe. Ezt a tervezetet a képviselőtestülettől kiküldött bizottság behatóan tanulmányozta.

A bizottság az előadó tervezetét csekély módosítással elfogadta és az abban foglalt elveket a fogyasztható víz maximumának megállapítását és annak vízmérők segítségével való ellenőrzését, a vizadónak lehetőség szerint általános rendszer szerint való megállapítását magáévá tette, különösen pedig a vizadónak módosításait megállapító rendszerét mint üdvös és méltányos megadózást üdvözölte, és a tervezetet úgy a tanácsnak, mint a városi képviselőtestületnek elfogadásra ajánlotta.

A tanács a tervezetet csekély változtatással és pótlással elfogadta.

Szükséges még a tervezethez néhány megjegyzést csatolni.

A tervezetben foglalt fogyasztási maximum megállapítása a kéznél levő vízvezetési könyvek adatainak felhasználásával alapos megfontolás és összehasonlítás révén történt, s az árakat is sokszoros számítás után állapították meg.

Igaz ugyan, hogy teljes bizonyossággal előre nem lehet látni, vajjon az árak, meg fognak-e a normális viszonyoknak állandóan felelni, vagyis elegendőnek fognak-e bizonyulni a célra, hogy a városi vízművek kiadásait fedezzék és azt állandó üzemből tarthassák, de teljes lehetetlen is olyan szabályzatot készíteni, mely minden időben és minden körülmények között megfelel, hiszen az

üzembentartás költségei és egyéb költségei is évről-évre változnak s az adónak a mindenkor körülményekhez kell alkalmazkodnia. A vízfogyasztási adók megállapításánál az alapárak ezéjja az, hogy azok egymással igazságos arányban álljanak, és hogy ne válják szükségessé valamely kedvezőtlen körülmény esetén, az árakat emeléssel még nyomasztóbbá tenni.

A tervezet az igazságosság és olcsóság elvét főleg a szegényebb ellátásuakkal szemben tartotta szem előtt, mert hiszen a víz nem élvezeti cikk, hanem az általános életfentartás egyik eszköze, amelyre a szegénynek élete és egészsége fenntartására ép oly szüksége van mint a gazdagnak. A szegénynek egészsége és tisztasága, közvetett uton pedig újra a gazdagnak javára szolgál.

Még egy kérdés tolaodhatik az előtérbe mindazok számára, kik e fejtegetést figyelemmel olvasták, az t. i. vajjon elég lesz-e a vízkészlet, ha az átalányrendszerhez térünk vissza. Feleletül arra a körülményre utalunk, hogy az idén daczára a vízmérőknek, daczára az időnkénti korlátozásnak, vízszükséggel küzdötünk. Még ha nem is térnénk vissza az átalányrendszerhez, lépéseket kellene tennünk, hogy új források becsatolásával vízművünk vízbőségét szaporítsuk.

A tanácsnak az a felfogása, hogy a nagyobb vízfogyasztásnak nem a korlátozás által kell elejét venni, hanem lehetőleg sok és jó, egészséges víznek összegyűjtése által kell a városi közönségnek szolgálatára állni.

HIREK.

Brassó, aug. 27.

— **Személyi hírek.** Gróf Lázár István vármegyénk volt főispánja a ma reggeli személyi vonattal városunkon átutazott, és Csik felé vette további útját. — Ágoston Ignác türkösi lelkész Ótopliczára helyeztetvén, helyébe Fuchs Gusztáv eddig atyhai plebános nevezetett ki ugyancsak plebánosnak. Fuchs plebánost olvasóközönségünk ismeri, hiszen több éven át volt közszeretettben álló káplán Brassóban.

— **Tanári kinevezés.** Albrecht Ferenc tanárjelölt a r. k. főgymnasiumhoz a távozó Endrey Elemér helyére a természetrajz- földrajzi tanszékre helyettes tanárnak kinevezetett.

— **Meghívás.** A szarvasi ág. h. ev. főgimnázium igazgatósága Kiss Béla helybeli ev. segédlelkészt, a pozsonyi theologia ajánlatára meghívta, hogy az intézetnél megüriült vallástanári állást szeptember 1-re foglalja el. — Miután azonban a bácsfalusi egyházközség érdekes öreg lelkésze Borecs Mihály közelebbről adta be lemondását és a bácsfalusiak szintén őt fogják a megüriült állásra meghívni, minden valószínűség szerint a bácsfalusi egyházközséget fogja választani.

— **Nyugalomba készülő főispán.** Budapest illetékes köreiben az a hír tartja magát, hogy Beniczky Ferenc, Pestvármegyének hosszú évek során át volt főispánja nyugalomba vonulni készül. Ugyanazon körökben már utódáról is tudnak, a mennyiben Kiss Pál volt földmívelési és

Gulner Gyula, volt belügyminiszteri államtitkárokat erősen emlegetik.

— **Halálozás.** Gmeiner Gyula városunkban ismert, tekintélyes kereskedő halt meg e hó 27-én. Özvegye és hat gyermeke gyászolja. Temetése ma délután volt óriási gyászoló közönség részvétele mellett.

— **Állandó választmány.** Brassó város képviselőtestületének állandó választmánya ma (hétfőn) délután ülést tartott Alesius Oszkár helyettes polgármester elnökelete alatt. Az ülésen jelen voltak: dr. Baiulescu György, dr. Czell Vilmos, Fabriczius Károly, dr. Lurtz Károly, Schiel Gusztáv, Schusztér Károly Lajos és Verzár István. Az ülés a városi képviselőtestület szerdai közgyűlése elé kerülő tárgyak előkészítésével foglalkozott.

— **Vizsga-estély.** Ma tartotta meg Izsák Ferenc okl. táncztanító a gyermek és szünidőző tanulóifjúság táncztanfolyamának befejezését képező vizsgatánczesztélyét. A minden tekintetben fényesen sikerült estélyen a növendékeken és azok kísérein kívül számos meghívott vendég vett részt, már csak azért is, mert a bemutatott műsor után táncz következett, melyen mindenki részt vehetett. A műsort régi magyar, francia és spanyol tánczokból és balettekből összeválogatott tánczrend képezte, melyeket a növendékek megfelelő jelmezekben lejtettek el. Egy új magyar társas tánczot, a magyar négyest is bemutatott ez alkalommal, melyet Izsák Ferenc maga szerzett. Nagyon ügyesen lejtette 8 pár. Kedves volt még a „Cake-Walke” amerikai néger táncz is, melyet egy pár mutatott be. Műsor után megkezdtek a tánczmulatságot, mely csak a kora hajnali órákban ért véget.

— **Sulyos testi sértés.** A Dvorák János féle Hosszu utca 227 szám alatt levő kocsmában együtt mulatozott legnap este 8—9 óra között Bodian György szunyogszéki illetőségű napszámos Nagy Lajos kocsisla. Eközben valószínűleg az élvezett szesz hatása alatt összeszolalkoztak, majd tettelegességre került a sőr mire Nagy Lajos kést rántott elő és azt Bodian György hátába döfte. Bodian oly sulyos sérülést szenvedett, hogy azonnal a kórházba kellett szállítani ahol ápolás alá vették.

— **A vármegye öröme.** A vármegyei alkalmazottaknak fizetési osztályokba való sorolásánál az 1904. január 1-től szeptember 1-ig felmerült fizetési különbözetekeket a belügyminiszter egy tegnap érkezett leiratában kiutalta és a kik abban a szerencsében részesültek, hogy az új törvény szerint a meglevőnél magasabb illetményekhez jutottak, a különbözetekeket holnap a magyar kir. adóhivataltól felvehetik.

— **Brassó — fürdőn.** A kezünkhöz érkezett legutóbbi kimutatás szerint (21, 22 sz.) Tusnádfürdőt eddig összesen 1659 vendég kereste fel. Brassóból dr. Feder Marczel és neje ezredorvos, báró Szentkereszty hadnagy, Mágay Lajos főkönyvelő Drecksler S. magánzó, Szobovits Stefánia.

— **Öngyilkos lett a leánya becsületeért.** Egy előkelő leMBERGI földbirtokosnak, VeszeloVszky Antalnak tragikus halála tartja izgatottságban Lemberg városát. A nagytekintélyű ur öngyilkos lett, s hátrahagyott levelében végzetes tettének okát is megírja. Egyetlen, gyönyörű szép leánya volt, ki inasával meg-

szökött. Ez a szerencsétlenség kergette a halálba.

— **Az államvasutak reformálása.** A kereskedelmi miniszteriumban elkészült az államvasutak reformálására vonatkozó tervezet, melyet Hieronymi miniszter hazaérkezése után azonnal beható tanulmány tárgyává fog tenni. Mint a Kel. Ert. jelenti, a tervezet szerint az üzletvezetőknek az eddiginél nagyobb önállóság fog fog biztosítani, úgy hogy az új rendszer mellett csak a legfontosabb ügyek fognak a központhoz felterjesztetni. Az üzletvezetőségek száma szaporítani fog és pedig úgy, hogy a három legnagyobb üzletvezetőség: a szegedi, zágrábi és kolozsvári ketté fog osztani és Temesvárott, Eszéken vagy Pécsen, továbbá Brassóban új üzletvezetőségeket fognak felállítani.

Motorkocsik. Többször tettünk már említést arról, hogy ősszel, vagy legkésőbb tavaszkor a helyi érdekű vasutak vonalainak legnagyobb részen motorkocsik szállítják az utasokat. Ezek a kocsik gyakrabban indulnak, mint a más vonatok s kizárólag személyszállítással foglalkoznak. Persze a különböző vonalokon többféle motorkocsik járnak, hogy azután a legmegfelelőbbet kiválasszák. A sok mindenféle kocsik közül a magyar államvasutak igazgatósága legutóbb egy új szerkezetűvel kísérletezett a hatvani és a párkányánai vonalon. Ez a motorkocsi, amely két szalonon kívül 36 ülőhellyel van ellátva s amelynek a málhák számára is van rekesze, Budapestről Hatvanig az emelkedő pályán 72 kilométert, s a síma pályán 85—95 kilométert tett meg óránként. Mindebből az tűnik ki, hogy a motorkocsik a leggyorsabban járó gyorsvonatokon is tultesznek, mert például, amíg a Budapest és Bécs között rohanó gyorsvonatok egy óra alatt körülbelül 70 kilométert tesznek meg, addig ennyi idő alatt a motorkocsik 85—95 kilométernyi utat futnak be. Ennek azonban a vicinális vonatokon utazók valami igen nagyon ne örüljenek, mert a motorkocsik a helyi érdekű vasutak vonalain bizonyára nem erőltetik meg magukat annyira, hogy az elsőrendű vonalak gyorsvonataival versenyezzenek. De, hogy gyorsabban teszik meg az utat, mint a mai egyes vonatok amelyek egy-egy állomáson hosszabb ideig álldogálnak, az bizonyos.

— **Ivánkovics János rozsnyói püspök lemondott.** Ivánkovics úgy a királynak, mint a pápának beadta a rozsnyói megyés püspökségről való lemondását. Előbb a püspökség, ingó és ingatlan vagyonát leltározzák, azután pedig 6000 kor. évi kegydíjjal kolostorba vonul s bár püspöki címét megtartja a nyilvános élettől teljesen visszavonul.

— **Bérpalota Tusnádfürdőn.** A folyó 1904-ik évi fürdő évadban Tusnádfürdőt oly nagymennyiségű fürdővendég kereste fel, hogy az igazgatóság nem volt képes az érkező vendégeket elszállásolni, úgy hogy több hosszabb tartózkodásra oda érkezett család elutazott a fürdőről, mert nem kapott lakást. Ezen a bajon akar segíteni azon mozgalom, mely egy a mai kor igényeinek mindenképpen megfelelő 60 szobából álló bérpalota építését — részvénytársasági alapon — ezélozza. E mozgalom élére állottak: Mikó Bálint Csikvármegye főispánja, Zágoni Kónya Károly birtokos, Szentkatolnai Künnle Tivadar

dr. ügyvéd földbirtokos, dr. Sáfránék János Tusnádfürdő hiv. fürdőorvos, Sáfránék János máv. felügyelő osztályvezető, Herepey V. Károly a „Siculia” szénsavgyár vezérigazgatója, Wexler József a bukaresti Wexler és Zwölfer cég tagja és Albertini Géza Tusnádfürdő igazgatója, kik mint alapítók a részvényaláírási felhívást már ki is bocsátották. Ezen felhívás szerint a részvénytársaság az építkezés és más szükséges kiadások fedezésére 150 ezer korona alaptőkével alakulna meg, 750 drb. egyenkint 200 korona névértékű részvényt; mely részvények névértékének 10 százaléka az aláírásakor, 20 százaléka az alakuló közgyűléskor fizetendő le. A további befizetések idejét és módját a közgyűlés határozza meg. A részvények jegyzésére zárhatáridő f. é. szeptember hó 15-ike.

— **Uj ev. ref. esperes Romániában.** Az ujonnan szervezett romániai esperesi állásra mint megírtuk E. Ujvári István eddigi harasztosi ref. pap neveztetett ki. Az uj esperes a mai gyorsvonattal utazott Brassóból romániai állomására.

+ **Tarcsi Pál** elvállal mindenféle butoresomagolást. Található mindennap a „Brassói Magyar Polgári Kör” helyiségében Kapu-uteza 67 szám, II. emelet.

Színház.

Brassó, aug. 29.

Heti műsor.

Kedd : Báránykák, operette. (Uj)
Szerda : Bob herceg, operette.
Csütörtök : Sötétség, színmű. (Uj).
Péntek : Heidelbergi diákélet, vígjáték. (Uj).
Szombat : Aranyvirág, operette. (Uj).
Vasárnap : Ugyanaz.
Vasárnap délután : A Tavas, operette.

(*) **Feneleányok.** A magyar színeszet, főleg vegyesajku vidékeken kulturmissziót teljesít, vagy legalább is azt kellene teljesítenie. Erre a kulturmisszióra pedig főképp a vasárnapdélutáni közönség van ráutalva, de a: „Feneleányok”-féle fene darabok nem alkalmasok e magas hivatás teljesítésére. Minden társulatnak van kasszadarabra szüksége, de van olyan kasszadarab is, melynek bár némi esztétikai értéke van, teljesen értéktelen darabokat kár a délutáni közönségnek „beadni”. Az előadás a délutáni előadások nivóját egy szemernyivel sem lépte túl. Pof azonban fölös számmal volt, a mit még a délutáni előadásoknál is mérsékeltébb módon kellene kínálni. A színészek igyekeztek megfelelni. Sárosi Paula vezetett kedvesség, sikk dolgában, de a többi u. n. feneleány: Király Reneé, Bárdos Irma, Dióssi Nusi. Kondrát Ilonka sem maradtak mögötte. Nagy Gyula pióczakereskedője, bármint is igyekezett, nem válhatott typusszá, mert nincs jól megírva. Radványi Dezső Mokány Berczije az éleztlapokból igen jól ismert figura, s így nem is igen tudott hatni. Éneke azonban szép volt.

(*) **Rákóczi Rodostón.** Megdobban a magyar ember szíve, valahányszor eszasszorszép nevet hallja: Rákóczi. Oly név ez, mely már már legendává vált, s mely eddig is foglalkoztatta a költőket és írókat, s ezután is sok költő lantjának húrját fogja felajzani. A Géczy-Lampérth-féle Rákóczi Rodostón, bár mindvégig hazafias

lendülettel íródott, nem a legsikerültebb alkotások közül való, akár a drámai szempontokat vesszük, akár a históriának szokatlanul merész meghamisítását mérlegeljük. Korképnek azonban megjárja. Komjáthy János maszkjával is, játékaival is nagyon hatott. Valósággal illúziót keltett, s a nagy publikum, mely „Istennek legszebb vitézét” látta benne, gyakran tört ki szünni nem akaró tapsba és éljenzésben. Lelkes, elégedetlen, a Bánkbán Petur bánjára emlékeztető alak Beresényi Miklós, melynek személyesítője Bartha István, tüzesen, lelkesen beszélt, valósággal elragadva főleg az ifjúságot. Szépen és értelmesen beszél, és szaval Czobor, csak kár, hogy beszéd közben igen me-rev, fölfelé irányuló a fejtartása. Jávorkát Magos György játszta, ki, bár még egészen kezdő, s plane szerelmes színész, nem deklamál, hanem beszél, a mi mindenestre nagy művészi előnyére van.

A Kőszegi Zsuzsika rokonszenves szerepét Takáts Mariska adta sok üde, természetesen bájjal.

Ismételjük nem drámai remek e darab, de az a lángoló, égig csapkodó hazafias érzés, mely azon végigvonul, a hallgató szívében is lobot vet, s azért sokkal üdvösebb volna délutáni előadásokra is hasonló zsánerű dolgokat elővenni.

(*) **Báránykák.** A szövegek könyv azok közül a silányságok közül való, melyekben a tartalom teljes hiányát a szertelen frivolitás akarja pótolni. Régebb, sokkal jobb operetteknek könnyebb morálu részleteiből van összeférezelve, de azoknak szellemessége nélkül. Zenéje azonban bájosan dallamos, orchestruma mesteri. Színeszeink sokszoros dicséretet érdemelnek, hogy diszkrét mérsékletökkel a darabosabb helyeket elsimitették, csupán Palásthit ragadta el néha a darab szelleme.

Bárdos Irma gyönyörű hangját estéről estre szebben ragyogtatja. Mai éneklése előtt meg kell hódolnia a legszigorubb kritikának is. Játéka is kifogástalan. Sárosi Paula nagyon kedves volt Fanni szerepében, szépen érvényesítette üde hangját, izléssel tánczolt és szeretetreméltóan pajzánkodott. Nagyon örvendünk, hogy ez első igazi soubrett szerepben ily előnyösen érvényesült szép tehetsége. Diósi Nusinak főleg egy mély érzéssel, szálfinom művészettel előadott dala tetszett, de minden tekintetben jelentékeny sikert aratott kecses modorával, énekével és tisztán csengő szép beszédével. A báránykák igen kedvesek voltak, jól festettek az intézeti ruhában, főleg pedig nagyon szépen énekeltek. Ritkán hallottunk oly dallamos, fülbemászó karéneket, mint a mai estén. Halmainé alakja, úgy, a mint meg van írva szörnyűségesen elcsépett s így nem csoda, hogy minden nagyobb hatás nélkül alakított. Az is hozzájárult, hogy a durva színekkel megfestett alakot, nem akarta, vagy nem tudta finomítani.

Az igazgatónak ismeretes recipe szerint készült sablonos alakját Makray művészete tette elfogadhatóvá, de ma este, mintha a szokottnál darabosabb eszköz-höz nyult volna. Legegészségesebb alakítás a Nagy Gyula öreg kertésze. Egyetlen alak is a darabban, ki józanul gondolkodik és józanul ítél.

Ezt a természetes öreget lette sze-

retetreméltóvá, kedvessé, szeretetméltó, kedves humorral. A két pajkos növendéket Cseőreg és Palásthy adták, mindketten, ez utóbbinak némi tudását leszámítva, ügyesen, kellő elevenséggel. Énekek, főleg az együttesben tisztán, érezen csengő volt. A zenekar még mindig nagyon erős.

W. V. dr.

Irodalom.

Brassó, aug. 29.

Herváth Ignác alezredes emlékkönyve. Petőfi halála évfordulója napján ünnepelték Kolozsvárt Horváth Ignác Mátyás-husár alezredes élete 90-ik évfordulóját. Az ünnepély alkalmára Kolozsvárt, Kuskó István szerkesztésében emlékkönyv jelent meg. Az emlékkönyv az ünnepelt arcképével s a honvédbajtársak csoportképével van díszítve. A könyv 50-et meghaladó honvédegylet és más testület emléksorait tartalmazza. Üdvözlő sorokat és verseket irtak: Szabolcska Mihály, Kapácsy Dezső, Haller János gróf, Hollaky Arthur főispán, Eszterházy Miguel gróf és mások.

Az emlékkönyv tartalmazza az emlékbeszédeket s az ünnepély lefolyását.

Érdekes fejezete a könyvnek a kolozsvári honvédegylet életben levő tagjainak névsora, melyet zászlóaljanként állított össze a szerkesztő. A könyv ára 1 korona. Megrendelhető a kolozsvári ereklye muzeumnál. A jövedelmet a Horváth Ignác alezredes neve fenntartására fordítják.

Tanügy.

Brassó, aug. 29.

— **Beiratások.** A brassói állami polgári leányiskolában a beiratkozások f. évi szeptember hó 1. 2. 3. napján történnek. A javító-, pót- és felvételi vizsgálatok szept. 3. d. u. 2 órakor lesznek. Az igazgatóság.

— **Tanév megnyitása a r. k. főgimnasiumban.** Hétfőn, szept. hó 5-én reggeli 8 órakor tartja meg a helybeli róm. kath. főgimnasium az ünnepélyes V e n i S a n e t e-t mely után törvényolvasás következik. Másnap 6-án már a rendes iskolai előadások megkezdődnek.

Közigazdaság.

Brassó, aug. 29.

Állategészségügy Brassó vármegyében. A legújabb kimutatások szerint a vármegye területén a következő állatbetegségek fordultak elő:

J u h h i m l ő : Apácán,
I v a r s z e r v i h ó l y a g o s k i ü -
t é s : Brassóban 2 u.,
S e r t é s o r b á n e z : Rozsnyó.
S e r t é s v é s z : Földváron 2 u.
Brassóban 5 u.

A szomszédos vármegyék közül Csik vármegyében száj és körömfájás 113 udvaron fordult elő. Továbbá sertésvész és bivalyvész szörványosan Háromszék Fogaras vármegyékben is előfordul.

Táviratok.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

Orosz-japán háború.

London, aug. 29. (éjjel 12 ó.) A Reuter-ügynökség az orosz császárnak egy nyilatkozatát közli mely szerint az kijelentette, hogy az orosz hadsereg, mely a japánok ellen harczol, még hónapokig, de sőt az év végéig is tarthatja magát, és minden újabb segély csapatok nélkül is ellenállhat a japán támadásoknak. — Az orosz hadsereg a háború kezdetétől fogva még soha olyan erős nem volt mint éppen most.

Tokio, aug. 29. (éjjel 11 ó.) A japánok e hó 19-én rohamot intéztek Ausantan ellen, heves harcban támadva az oroszokat, azonban jelentékeny veszteséggel visszaverettek.

A japánok vesztesége e rohamnál 500 embere tehető.

Pétervár, aug. 29. (éjjel 12 ó.) Sacharow a császárhoz küldött harcztéri tudósításban jelentést tesz az Ausantan mellett lefolyt nagyobb ütközetekről.

Jelentést tesz az orosz hadsereg egy-egy nagyobb összeütközés utáni visszavonulásáról, miközben a japánoktól sok fegyvert elszedtek.

London, aug. 29. (éjjel 12 ó.) A japánok ma az egész vonalon újra támadtak.

Ma délután megtámadták Huenpinget.

London, aug. 29. (éjjel 12 ó.) Port-Arthurnak sikertelen ostroma a japánokat nagy mértékben elkedvetlenítette.

Japán körökben Port-Arthur bevételét sokkal könnyebbnek vélték. Különösen az Itsau erőd hiúsította meg a japánok próbálkozásait.

Tokio, aug. 28. (éjjel 12 ó.) Az Ausautaug körüli harcok három napig tartottak.

Egyik leghevesebb ütközet Auping mellett volt, a hol a japán tüzérség nagy kavardást idézett elő az orosz csapatokban.

REGÉNY - CSARNOK.

Április kisasszony.

Írta: Vékony Pál.

5.

— Ha feleségül vesz szeretni fogom és nem esalom meg.

Nem érzett semmi különöset, hát nem is tudott a szerelemről. Olvasott regényeket s holmi apró írásokat szerelme-sokról, kik áradozni tudtak s úgy hitte, ezt csak poéták hazudják, hogy türhetővé tegyék a földi élet íkeserveit. Azaz maga is hitt benne, de úgy találta, hogy ez csak képzelet, oly feltevés, mely hit inkább lakozik mindenki-ben, mint a szerelem. Nem is sokáig töprengett felette. Egy perczben szöke, boglyas fejét megrázta s trillázva nyitotta ki az ajtót. Ott állt Nyárády Tibor. Kikelt volt az arcza s nagy izgatottság tükröződött viessza arczáról.

— Baj van, édesem — mondta.

Rámeresztette nagy szemét Ninette — Bucsuzom! Mennem kell még ma. Leparancsolt apám a birtokra, értem jött anyám. Estére utazunk.

— Nos? — akarta kérdezni a leány. De hallgatott.

— Azért ne haragudjon, édes. Stiei nem kell, értesitse tőla szülőit. Holnapután már irok magának, abban közlöm a czimemet is. Pá! . . .

Fogta a kalapját és ment. Vissza se nézett.

Pár nap múlva Peély papa olvassa az ujságban, hogy sikkasztót köröz a rendőrség; magas, barna, előkelő kinézésű férfiut, a neve Azur Endre, alias nyárádi Nyárády Tibor.

Ninette maga elé bámult, a mamát rögtön szélhűdés érte, az öreg meg lefordult a székről.

Igy korhadt el idő előtt a nemesoltás.

* * *

A papa még egyideig uyomta az ágyat, de aztán rövidesen elhunyt. A Peély familiát most már csak Ninette képviselte. Persze, hogy fueses volt minden terv, mit eddig kiformázott. Ment énekesnőnek. Mert élni kell, s Ninette tudta, hogy az élet nehéz, A mit csak lehetséges volt, pénzzé tett s neki indult a nagy világnak egyedül. Gondolkozott, de nem az a természet vala, ki napokig töpreng, a határozat hamar ment.

Sánzonett lön Ninette egy zugutezai sántánban, mi egyébként kávéház s elegyes publikum látogatja. A direktor rövid probát tartatott, a mi sikerült is. Így Ninette is tagja lön a társulatnak s mihamar csillaga a „Négy cziezá“-nak. Új udvarlók támadtak a régiek helyébe, kik észrevétlenül tűntek el mellőle, a mint az eseményekről értesültek. Az új imádok vegyes társaság volt; tisztelt ur, tekintetes ur, sőt nagyságos ur is akadt közöttük. A nagyságos ur következképp házi ur vala, tulajdonosa egy józsefvárosi háromemeletes háznak, poczakos, idomtalan uraság, kövér ujjain vastag gyűrűk csillogtak, a mellényén vaskos aranylánc csüngött alá. Karaktert az kölesönzött neki, hogy törve beszélt magyarul svábos dialektusban. Egyébként törzsvendégként tisztelték a „Négy cziezá“-ban s nem egy irigye akadt.

Ennek az urnak mod felett megtetszett Ninette. A hangja, a játéka s a sikk és a grácia, mikkel oly könnyedén bánt előadás közben. Furesa, hogy vannak házi urak, kik esztétikai műérzékkel is rendelkeznek s az életben mogorvák és durvák. Ezek közé tartozot Klement Nep. János is. Mint mondtam. Klement rávetette szemét a leányra s gondolta, a hálóbakerítés is mihamar megtörténik. Kezdetben virágcsokrok jöttek, később ékszertárgyak s egy hideg januáriusi napon megjelent Klement is. Esetlen hajlások közt mutatta be magát s dicsim-nuszt szavalt el, mit tudja Isten, honnan magolt be. Ninette bágyadtan mosolygott bár érezte hogy pirul. Azért nem utasította vissza.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

P. E.-nek. Ó-höz irt szerelmes ver-a sének, ugy látszik, még jobban fáj

szive, mint magácskának, megrepedt, s most a papirkosárban alussza örök álmát.

Felelős szerkesztő: Dr. Vajna Gábor.

Főzőiskolámban f. év szeptember 1-én a tanfolyam megkezdődik. Beiratásokat elfogadok délelőtt Hentesutca 2-ik szám 1. emelen, ugyanott 2-3 iskolás gyermek teljes ellátásra felvétetik.

tisztellettel

566-3

Rosenkranz Therésia.

Kosztos fiukat

örömet elfogadok s jó ellátáson és gondos nevelésen kívül a német nyelv megtanulására is alkalom kínálkozik.

Köpe Sándor tanító

Honterus-udvar 2.

Ev. reáliskolai épület.

Van szerencsém tudatni a nagyérdemű közönséggel, hogy az **Obert-féle ovodát** átvettem és a gyermekeket ugyanazon feltételek alatt fölveszem mint elődöm, Hirscher utca 21.

Liwehr Irén
ovonő.

REICH L. FIAI

Üveggyárosok, cs. és kdr. udvari szállítók

BUDAPEST, VII. ker., Lövéde-tér 2. szám.

Ajánlják legjobb minőségben gyártott Syphon- és gázuse

palackokat legolcsóbb árak mellett és pedig:

1 Lada kb. 200 drb. 16 üvegtülsima, fehér v. világos kék (aquamaria) színű Syphonpalackot talppal vagy talp nélkül: 62 korona

1 Lada kb. 200 drb. gázusepalackot gumigyűrűvel és üveg-golyóval ellátva, fehér vagy világos kék (aquamaria) színű, magas vagy alacsony alakú: 52 korona

Szállítás a csomagolást beleértve, budapesti pályaudvarig bérmentve, készpénzfizetés ellenében 2% escontó — 10 Lada rendelés után 5% rabatt. Más nagyságúak és külföldi átlalask törvényesen védett alakokat megfelelően olcsóan szállítunk. Próbái irások vagy cserévéseknek csak az elkészítési önköltséget számíthatjuk, ellenben az alak és kisérő költség nem számíthat. Meggyőzők még, hogy megvizsgált 20 létkör nyomású Syphonpalackaink Magyarországon csak kizárólagosan közvetlen a mi gyárunkból szerezhetők be.

Fontos minden menyasszonynak!

Grúgáglato bevezetése előtt az
menyasszony el

Alapítva 1848.

Tausky J. Fiai
ruh- és fehérnemű-gyártók
Pozsony

a specialis árjegyzéket, mely
különböző méretekben és anyagokban
a legújabb- és legkisebb méretek tartat-
maz, bármennyire megkérdezi.

Megbízható árak!

Fontos közölgés!

Jutányos szabott árak!

Kiváló munka!

36 anyag!

MAGYAR IPAR

Közelebbi felsorolt saját készítményű jó minőségű árjegyket

árjegyzéket áttekinthetően ajánljuk.

1 drb. bécsi piros paplan	1 fr. 80
1 drb. bordó	2 . 60
1 drb. Satin Chachmir paplan	3 . 80
1 drb. atlasz Cachmir paplan	5 . 20
1 drb. selyem atlasz	8 . 50
3 részű volin matracs	4 . 50
1 drb. Ceja de africque	7 . .
1 drb. szőr	10 . .
1 drb. szőr	11 . .
1 drb. szalmazsák letöltve	2 . 20
1 drb. acél fodrony ágytett	5 . 50
1 drb. párnásított ruganyos matracs	15 . .
1 drb. összehajtható vaságy tengerről matracsai	10 . .
1 drb. fűzet takaró	1 . 60
1 drb. szőnyeg	5 . 60

Gichner Mór és Testvére

Budapest, IV., Múzeum-körút 27. szám.

A „BRASSÓI LAPOK“

KÖNYVKERESKEDESEBEN

BRASSÓ, KAPU-UTCZA 60. SZÁM ALATT

a következő olcsó könyvek kaphatók:

Annunzio Gabriell: A tűz	3 kor. helyett 1.60
Boross Vilmos: A klinikán	2 „ —.80
Péterfy Tamás: Góbéságok kaczagató székelői históriák	2 „ —.80
Prevost Marcell: A skorpió	2 „ 1.—
Thury Zoltán: Utravaló	1.20 „ —.60
Tolstoj Leó: Mi a művészet?	2 „ —.60
Zola Emil: Termékenység	7 „ 4.—
„ „ A munka	7 „ 5.—
„ „ Nana	60 fillér
„ „ Háboru	60 „
„ „ Pénz	60 „
Öhnet György: Vasgyáros	60 „
„ „ A bánya	60 „
„ „ Az élet harcrai	60 „
Dumas: Kaméliás hölgy	80 „
Gutius (dr. Guthi Soma) Vádlottak padján	60 „
Petőfi: Hohér kötele	60 „
Betyárok, történetek az alföldi rabló világból	60 „
Szabadságharczi csatatörténetek	60 „
Rinaldó Rinaldini	80 „

Ponson: Bolygó Hollandi	60 fillér
Nagy Napoleon élete	80 „
II. Rákóczy Ferencz	80 „
Ocskay Brigadéros	60 „
Mátyás király élete és halála	60 „
Gyp Ginette boldogsága	60 „
Quuo vadis, kötve	2.40 „
Flamarion: Csillagászat	3.— „
„ Világ vége	2.— „
Goethe: Lélekrokonság	2.— „
Boldog és boldogtalan szerelem	60 „
Daudet Alfonz: Művész házasság	60 „
Maupassant: Fifi kisasszony	80 „

Tisza francia nyelvtan magántanulók használatára 1.20 kor.

Angol nyelvtan magántanulók használatára Caspey nyomán 1.20 kor.

Roboz német nyelvtan magántanulók használatára 1.20 kor.

Német, román, francia, angol, olasz és tót nyelvmesterek à 40 fillér.

Fővárosi Színházak

Műsora.

Teljes jegyzék ingyen kapható.
Egyenként is kapható, egy-egy szám ára 30 f.

Magyar könyvtár

A legolcsóbb házi könyvtár. Szerkeszti — Radó Antal.
Teljes jegyzék ingyen kapható.

Tudományos zseb-könyvtár

Összes számai raktáron vannak à 60 fill.

Szegedi szakácskönyv.

Ára 3 korona 50 fillér.

Házi szakácskönyv.

Ára 4 korona.

A Remekírók Képes Könyvtára megrendelésénél a következő rendelőjegy használandó:

Megrendelő-jegy.

Brassói Lapok könyvkereskedésének

Brassó, Kapu-utca 60.

Ezennel megrendelem Önöknél a

Remekírók Képes Könyvtára

I. sorozatát 50 kötetben fizetve 200 koronáért

I. sorozatát 50 kötetben kötve 250 Koronáért
(a nem kívánt törleendő.)

és kötelezem magamat, hogy a Remekírók Képes Könyvtáráért havonta 3 koronás részletet fizetek a cég könyvkereskedésében mindaddig, míg a teljes vételár törlesztve nincs. E részletek ellenében a cég megjelenés sorrendjében szállítja nekem a gyűjtemény köteteit, még pedig évente legalább 6 kötetet a Remekírók Képes Könyvtárából.

A részletek pontos lefizetésének elmulasztása esetén a teljes vételár azonnal esedékessé válik. A rendelés vissza nem vonható. Az első részlet az első szállításkor utánveendő. Szóbeli megállapodások érvénytelenek.

Név és állás:

Kelet:

Lakhely:

Apró hirdetések.

Kellemen Ferencz
gyógyszertára a „Fehér Templomhoz“
Kölester-utca 8. h. sz.
ajánlja kitűnő saját készítményeit ered-
ményes bíró:
Venus creme 4 1 tég. —.30 f.
Venus szappan „ 1 drb. —.50 f.
Petrolin hajszesz 1 üveg 1.50 f.
Nagy választék különlegességekben: ásványvizekben és parfümökben.

Schul Henrik
Brassó, Főter

Lensor 28. sz.
Ajánlja legnagyobb kész
férfi, fiú és gyermek ruha
ugymint
Női-Confectio-Raktárát
a legolcsóbb árak mellett.
Tudéki rendelések pontosan
eszközöltetnek.

Neustädter Jenő
Orangyal gyógyszertára.
Brassó, Buzasor 7. szám.
Petrolin hajszesz 1 K. 50 fill.
Hajbalzsam oddig legcélszerűbb
hajnevelő 1 K. 60 fill.
Lili m. rém arczszépítő 1 tég. 1 K.
Hajszesz szappan 70 fill.

Bodega
KAMNER ALFRED
jó bor, sör és finom
falat.

SULAK F. festész
Brassó, Hosszu u 28
— készít életnagyságu —
olajfestményeket, kréta-
rajzokat, pastellrajzo-
kat, aquarelltusrajzokat
természet v. bármely fénykép
után, művészies kivitelben.

Igyunk hazai italt!
Czell-féle kitűnő
**Korona sör az ó-brassói
gyárból.**
Tiszta erdélyi jó minőségű bor és kitűnő
finom ó-bor.
Jó és olcsó konyha, házánál és házon
kívül kapható Hirsch-utca 21. sz.
Dakó Bálintnál,
vendéglős a Czenkhez

Essigmann K. Brassó
Gyümölcsös 19. a vereskereszthez
Nagy választék selyemszala-
gokban, viaszkos vásznakban
és padló-tapétákban, trikó-,
alsó-ruha és kötött harisnyák-
ban, olcsó árak mellett.

A városi sörtézházban
Tiszta erdélyi borokat, kitűnő
Czell-féle koronásört mérnek ki
jó és olcsó konyha házánál és há-
zon kívül. Meleg ételek este 10
óraig kaphatók.
Borok partfogást kér tisztelettel

Ozy. Tuzs Antal

Einzig Bernát
szállítási vállalata ...
... Hirsch-utca 2. sz.
Elvállal mindennemű szállítást.
Olcsó és pontos kiszolgálás.

**Első leánykiháza-
sítási Egylet m. sz.**
Gyermek és életbiztosító intézet
vezérképviselőisége
BRASSÓ, Árvaház-utca 4. sz.

Reggelizőszoba
Nagyszebeni
Három cserfa sör
fűstölthús és csemege neműek
kaphatók:
Ferenczi Károlynál
Brassó, Fekete-u. 67.

Vigadó étterem
Pilseni ösforrás
sör a polgári sörgyárból.
Tiszta erdélyi borok.
Elismert jó konyha.
Rottenbach A.
vendéglős

Richter P. W.
Brassó, Árvaház-utca 14.
ajánlja
zongora raktárát.
Kitűnő hangszerek, a legjobb gyártmányok,
amelyek régebben Heawig János képvise-
letében voltak. Különösen ajánlatom a
Hoffmann-féle a világ „legrovidebb zongo-
ráját“ 1.45 m-hosszu szép nagy hanggal.
Válogatott és olcsó zongorák: Kölsön
üzleteket is költök.

Ösforrás
Budweiszi polgári sör.
TISZTA ERDÉLYI BOROK
Kitűnő jó konyha
Rochel Robert
Brassó, Kapu-utca 16 sz.

Mihály Jenő
férfi szabó
Brassó, Fekete-utca 27.
Készít a mai követelmé-
nyeknek megfelelő divatos
férfi ruhákat gyors és olcsó ki-
szolgálás mellett. A n. é. közön-
ség szíves partfogását kéri.

Házai ipar vászon 23 metres végek
10—13 kor.
Házai ipar oxford, karton és parchét
Schroll-féle vászon legolcsó-
árban.
Ruhakelmék és hozzávalók
Blousek, juponok mindenféle ár-
ban a legnagyobb választékban
kaphatók
Prediger Frigyesnél
Kapu u. 8 sz

Árucarnokunkban
Weisz-Mihály u. 20. sz. a.
valódi répmag, valamennyi fű és löhere-
mag zöldség és virágmagvak, kerti eszközök
zsákok, lótakarok, loszerszám, erősítő
tápszerek, mérszítap, marhamosó-szappan,
kötélárny, gépolaj, mezőgazdasági gépek,
és szerszámok, lövedékek stb. kaphatók
Buzasági szász mezőgazdasági
ker. társaságok szövetkezei körében fele-
lősséggel.

Medgyes
„Szőlő szálloda“
elsőrendű szálloda
a város központján
Ráczky Agoston
szállodás.

Sugár Ferencz férfi-szabó
Brassó, Fekete-utca 27.
Ajánlja magát a kor igényeinek
megfelelő férfi-ruhák elkészítésére.
A nagyérdemű közönség szíves
partfogását kéri továbbra is.

Zeidner H. G.
Brassó, Hirsch-utca 1. sz. a.
Ajánl kitűnő szalámit, sonkát,
császárhúst, szalonnát és naponta
friss fűstölt árut, legjobb minő-
ségben.

Alapes
zongora-tanítást
ad
Szunyogszéki Vilma
Brassó, Kölester-utca 4. sz. a.
Ajánl kitűnő és olcsó zon-
gorát és pianinot.
Villanyos zongorák is kaphatók.

Jean Constantin
cipész.
Kapu-utca 34. sz. a.
készít a mai kor igényeinek
megfelelő divat szerint lo-
vagló csizmákat, uri női és
gyermekcipőket, ugyancsak
javításokat is olcsón elvállal.

Hölgyek figyelmébe!
A nagyérdemű közönség b. tudomására
hozzam, hogy bécsi és párisi minta szerint rak-
táron tartok dus vánsztelekben minden idegy-
re női kalapokat, gyermek lőkötőket és jó-
kat a legdivatosabb és legújabb modellekben.
Régi kalapokat ujja alakított át a leg-
jutányosabb árak mellett.
A n. é. közönség becsé partfogását kéri
Weisz Róza
Kapu utca 16. l. em.

Horovitz Simon
Brassó, Kapu utca 56 sz.
Konyha berendezés
Zománcozott vasedények,
u. m. teljes konyha berendezések
mozsdó szervizek, evőeszközök és
háztartási cikkek
bámulatos olcsó árak
mellett árusítatnak.

Divatos
férficzipők
elismert jó minőségben és
olcsó árakban kaphatók
Rosenberg Fr. és

Hirdetéseket
felvesz a
kiadóhivatal.

Miczi arczkrem ára 1 tég. 1.60
Miczi szappan 1 kor.
Józsa dr. féle hajbalzsam 1.50
Hidrolin lábizzadás ellen 1.40
... **Tyukszem balzsam** ...
Nagy választék különlegességekben, ásványvizekben és parfümökben.
Stenner Frigyes gyógyszertára
Brassó, Kapu-utca 21. sz. a

Ascher B. Brassó
ajánlásra méltó cég
női confectio raktára
Kapu-utca 3.
kész férfi, fiú és gyermekruhákban
Kapu-utca 9—11. sz. a.

A Seidel-féle cukrászda
Lópiacz 32.
szállítja a legjobb tésztákat.

Budweiszi sör!
Tiszta erdélyi borok.
Jó, híres konyha.
Forkert Rezsónél
Brassó, Kapu-u. 2., Tehenpiacz 2.

Schmidts Vilmos
Brassó, Czérna-u. 63. Flókiúzet
Hirsch-utca.
**Penér. finom, luxus és ke-
nyérsütődéje.**
Lisztelárusítás.
aponta 3-szor friss fehérsütemény és
enyér. Legmagasabb kitüntetések, arany-
érem és díszoklevél.

Tholt Albert
műbutorasztalos.
Brassó, Hirsch-utca 4.
Készít mindenféle butordara-
bot száraz fából a legújabb
stilben és saját tervei után.

Balog János.
épület- és díszmű-bádogos üve-
ges és vízvezeték berendező
Brassó, Kölester-utca 64.
Ajánlja magát mind e szakma-
ba vágó munkákat és javítá-
sokat pontosan, gyorsan és
olcsón teljesíteni.

Foith György
gépkötőde, rövid és szövőáru üzlet
Kapu-utca 21 sz.
Saját gyártmányu minden kötött
áru. Mindenféle harisnya és
trikó áruk olcsón és nagy választékban kaphatók.

Fekete József
épület-, horgany-, és díszítmény
bádogos, vízvezeték berendező és
üveges
Brassó, Vörház-utca 13.
készít bármily e szakmába
vágó munkát és javítást, olcsón
gyorsan és pontosan.

Iskolai öltöny 8 koronától kezdve óriási választékban olcsó ár mellett kapható

ASCHER B. cégnél Kapu-utca 11.

elsőrendű legnagyobb férfi-, fiu és gyermekruha áruház.

Fogarasi m. kir. állami ménésbirtok igazgatóság.

Hirdetmény!

A fogarasi m. k. áll. ménésbirtok 1904—5 évi korpaszükségletének biztosítása céljából f. évi szeptember hó 3-án nevezett ménésbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás tartatik.

A szállítandó korpára vonatkozó egy koronás bélyeggel ellátott és 5 százalék bánatpénzzel felszerelt ajánlatok legkésőbb a tárgyalás napjának délelőtti 11 órájáig lesznek beadandók a ménésbirtok igazgatóságánál.

A részletes szállítási feltételek bármikor megtekinthetők a hivatalok órák alatt a m. kir. gazd. főigazgató urnál, (Budapest, földmiv. miniszterium) vagy Fogaras, a ménésbirtok igazgatóságánál.

Budapest, 1904. augusztus hó.

577—2.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a régen ismert bolonyai

„Fekete medvéhez“

czimzett vendéglőt f. é. szeptember hó 1-től átveszem, és hogy főfőrekvésem lesz a n. é. közönség bizalmát jó konyhával, kitűnő italokkal, tiszta, pontos és készséges kiszolgálással megnyerni.

Együttal tudatom a n. é. közönséget, hogy nálam a lehető legolcsóbb árak mellett étkezni lehet úgy a háznál, valamint a házon kívül is.

Szives támogatást kérve, vagyok

teljes tisztelettel **Latzina Károly,**
ezidőszertől szállodás Csíkszeredán.

2--3 iskolás gyermek

egy jó német családnál, szerény feltételek mellett, ellátást nyerhet. Értekezhetni lehet Fekete-utca 8. sz. alatt.

Háromszori bekenésre.

megszabadul kellemetlen lábizzadásától. Egy korona ellenében (tiz levéljegy) bérmentve küldi Riesz Halas.

510—20.

Több kosztos gyermek

egy jó izraelita háznál ellátásba vétetik,

Tudakezodhatni Brassó Hentes-utca 2 sz. alatt.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más idege betegségben szenved, kérjen árjegyzéket, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatyu gyógyszerár Majna melletti Frankfurt. 189—52

Jó ellátásba és német oktatásba egy kosztos gyermek felvétetik.

Reschner Frigyes

írás tanítónál

Fekete utca 35.

Jó és olcsó munkának nem kell reklám!

Az

Első Brassói Egyenruházati intézet

PLATOSCH. D. alapított 1891.

szállított egyéves önkéntesek részére teljes egyenruhákat és felszerelési cikkeket 110 kor-tól 300 kor-ig teljes felelőség mellett.

Szigoruan a katonai egyenruházati szabályzatnak megfelelően és mégis elegáns.

Platosch D.

Brassó, Weisz-Mihály u. 3.

(saját ház.)

573—6.

Hölgyek figyelmébe

A szezon elején Bécsben szerzett tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelőleg álltok elé, angol és francia munkát.

Hogy az igényeknek teljes mértékben megfelelőleg dolgozhassam, az őszi szezonra a fővárosból hozatom le munkásokat. Egyben bátorodom a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **augusztus hó 30-án** lakásomat **Fekete-u. 14 sz. alól**

Lensor 26 szám alá

helyezem át.

Kegyes pártfogásukért a jövőben esedezve, vagyok teljes tisztelettel

Weinerth Hermann női szabó.

Több kosztos gyermek

egy jó háznál felvétetik. — Bövebben özv. Kamarith Jánosné kapu u. 24. sz. alatt. 535—10.

Laptulajdonos Brassó Lapok nyomdája.

Valódi természetes 1904. évi málnaszörp

kapható üvegekben,

ca 1 Ko. tartalommal 1 K. 50 fill,
„ 1/2 „ „ — „ 80 „
üveggel együtt

5 kilo vételnél 1 K 20 f., kgrmonkint tartály nélkül.

Deutsch A. Gyula

579—3

Lópiacz 4.

Csemege szőlő fehér igen édes K 30.—
Kura- és csemege szőlő, nagy

szemű „ 40.—
Csemege szőlő, muskotály „ 60.—
Szinméz, tisztán porgetett „ 100.—

Árak a verseczi állomásnál értve 5 és 10 kilos kosarakban,

Postán küldve egy 5 kilos kosár 3. és 4 korona franko bármely postához. 576—3

Petrovits és Pantits

szőlőbirtokos, Versecz (Délmagyarorsz)

Kiadó lakás.

Czérna-u. 3. sz. alatt egy 4 parket-tirozott szobából álló lakás, fürdő, cselepszoba és konyhával, Szt. Mihály naptól hiadó. (575-6.)

Bővebbet ugyanott.